

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

บทนี้จะกล่าวถึงสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะได้กล่าวตามลำดับดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. วิद्यุประสงค์ การวิจัยครั้งนี้มีวิद्यุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการคือ
 - 1.1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการสอนภาษาไทย ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ว่าอยู่ในระดับใดใน 4 ด้านต่อไปนี้
 - 1.1.1 ด้านการเตรียมแผนการสอน
 - 1.1.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 1.1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 1.1.4 ด้านการวัดผลประเมินผล
 - 1.2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ที่มีความแตกต่างกันในด้านวุฒิการศึกษา สาขาวิชาเอก และประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย
 - 1.3 เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. สมมติฐาน การวิจัยในครั้งนี้มีสมมติฐานดังต่อไปนี้

2.1 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยด้านการเตรียมแผนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกัน

2.2 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จบสาขาวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยด้านการเตรียมแผนการสอน ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกัน

2.3 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์การสอน ภาษาไทยต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยด้านการเตรียมแผนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลแตกต่างกัน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ปีการศึกษา 2536 จำนวน 245 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามสัดส่วน (Proportion Stratified Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียนและสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากอำเภอ/กิ่งอำเภอ โดยวิธี การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

4. วิธีวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 คือสภาวะของผู้ตอบแบบสอบถามนั้นวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละของแต่ละรายการในแต่ละตัวแปร

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 คือปัญหาการสอนภาษาไทย ตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จะวิเคราะห์ด้วย

4.2.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นรายข้อและรายด้าน ตามทักษะของกลุ่มตัวอย่างและแปลตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

4.2.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดการกระจาย ข้อมูลของปัญหาการสอนภาษาไทยในแต่ละหัวข้อ และแต่ละด้าน

4.2.3 ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการสอน ภาษาไทยตามสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการ ทดสอบค่าเอฟ (F-test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม

4.2.4 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ หลังจากพบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย จากการวิเคราะห์ความ แปรปรวน โดยวิธีเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparision Procedure) แบบเซฟเฟ้ (Scheffé Method)

4.3 แบบสอบถามตอนที่ 3 คือ แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับ ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ที่ได้เพิ่มเติมรายละเอียดทั้งปัญหาและ แนวทางการแก้ปัญหาในแต่ละด้านวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) แล้วใช้ค่าความถี่จัดลำดับความสำคัญ ของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหา

5. เครื่องมือวิจัย เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบ สอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการเพื่อถามเกี่ยวกับวุฒิทางการศึกษา สาขาวิชาเอกที่สำเร็จ และประสบการณ์การสอนภาษาไทย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 58 ข้อ เกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาไทย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมแผนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอิสระในการเสนอแนะปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาในการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 4 ด้าน

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

6.1 ขอลงหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา และขอลงหนังสือนำส่งจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาทั้ง 5 อำเภอ และ 4 กิ่งอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล

6.2 ขอลงหนังสือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ถึงผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามมายังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ภายใน 10 วัน หลังจากส่งแบบสอบถามไป

6.3 ผู้วิจัยประสานงานกับเจ้าหน้าที่บริหารทั่วไปในอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อขอความช่วยเหลือในการเร่งรัดติดตามการส่งแบบสอบถามกลับคืน

6.4 ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามกลับคืนจากอำเภอ/กิ่งอำเภอด้วยตนเอง จากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 245 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.07

7. ผลการวิจัยโดยสรุป ผลการวิจัยในครั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญ ได้ดังต่อไปนี้

7.1 ผลการประเมินผลระดับปัญหาของครูผู้สอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ปรากฏว่าครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาในการสอนอยู่ในระดับปานกลางทั้งส่วนรวมและรายด้าน 4 ด้าน คือด้านการเตรียมแผนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล

7.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการสอนภาษาไทยของครู ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความแตกต่างกันในด้านวุฒิการศึกษา สาขาวิชาเอก และประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยปรากฏผลดังนี้

7.2.1 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีวุฒิ การศึกษาต่างกันมีปัญหาการสอนภาษาไทยใน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 1

7.2.2 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จบสาขาวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยใน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐาน ข้อที่ 2

7.2.3 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มี ประสบการณ์ด้านการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยใน 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 3

7.3 ประมวลความคิดเห็นของครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขในด้านต่าง ๆ ปรากฏดังนี้

7.3.1 ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 สรุปได้ดังนี้

7.3.1.1 ปัญหาด้านการเตรียมแผนการสอน

ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการสอน การแบ่งคาบเวลา การวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา ครูไม่เห็นความสำคัญของแผนการสอน และทำแผนการสอนไม่ทันเพราะต้องสอนทุกวิชา ต้องรับผิดชอบภาระงานอื่น ๆ อีกมาก

7.3.1.2 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนครูไม่ถนัดในการสอนภาษาไทย จำนวนนักเรียนมีมากเกินไป มีความแตกต่างกันมากห้องเรียนคับแคบทำให้ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม

7.3.1.3 ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อมีจำนวนจำกัดไม่ทันสมัย ครูขาดทักษะในการผลิต การใช้ และการจัดเก็บ

7.3.1.4 ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล

ขาดเครื่องมือวัดผลที่มีมาตรฐาน ครูขาดทักษะการสร้างแบบประเมินผล การเรียน การวิเคราะห์จุดประสงค์

7.3.2 แนวทางแก้ไขตามความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สรุปได้ดังนี้

7.3.2.1 แนวทางการแก้ไขด้านการเตรียม

แผนการสอน ควรจัดอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การทำแผนการสอนอย่างละเอียด การจัดทำแผนการสอนร่วมกันในระดับกลุ่มโรงเรียน

7.3.2.2 แนวทางการแก้ไขด้านการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดครูที่มีทักษะการสอนภาษาไทยมาสอน ควรเฉลี่ยจำนวนนักเรียนให้ลดน้อยลง และจัดหาห้องเรียนเพิ่มหรือโต๊ะเรียนที่เคลื่อนย้ายสะดวก

7.3.2.3 แนวทางการแก้ไขด้านสื่อการเรียน

การสอน ผู้บริหารและครูควรร่วมมือกันผลิตสื่อให้เพียงพอ ควรจัดอบรมการผลิตสื่อ การใช้สื่อการจัดหาตู้ที่จัดเก็บสื่อให้กับครู

7.3.2.4 แนวทางการแก้ไขด้านการวัดผล

ประเมินผล ควรจะได้ร่วมมือกันจัดทำเครื่องมือวัดผลมาตรฐานระดับกลุ่ม/อำเภอ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างเครื่องมือการวัดผลและการวิเคราะห์จุดประสงค์

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ปัญหาการสอนภาษาไทยโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจตีความได้ว่า การสอนภาษาไทยตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นปัญหาแก่ครูอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก ซึ่งอาจสืบเนื่องมาจากหลักสูตรฉบับปรับปรุงมีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม ทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ซึ่งมีรายละเอียดปลีกย่อยมากมายที่ครูจะต้องศึกษา และเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนการสอน แม้ว่าทางสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลาได้จัดอบรมการสอนตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทุกกลุ่มประสบการณ์ให้แก่ครูทุกคนเป็นเวลา 5 วัน ตามหนังสือคำสั่งที่ ศธ 1463.14/ว.360 เมื่อ 2 เมษายน 2534 เป็นผลให้ครูมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจพอที่จะนำไปใช้ในการสอนได้ โดยไม่ถึงกับมีปัญหามากนัก และนอกจากนี้อาจเป็นเพราะว่าครูซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ จัดว่าเป็นระดับการศึกษาที่สูง ส่อมมีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และการศึกษาหาความรู้ความเข้าใจได้ดี ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศรีสมร สอนเจริญ (2525 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครูผู้สอนภาษาไทยประสบปัญหาการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลงาน

วิจัยของ กิ่งแก้ว ไทษธรรม (2536 : 59-63) พบว่า ครูผู้สอน ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัญหาด้านการเตรียมแผนการสอนมีปัญหามากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการกำหนดตำแหน่งครูใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องเป็นไปตามกฎของ ก.ค. คือโดยเฉลี่ยครู 1 คน ต้องรับผิดชอบสอน คนเดียวในห้องเรียน โดยสอนทุกกลุ่มประสบการณ์วันละ 5 ชั่วโมง หรือ 25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และนอกจากนี้ยังต้องรับผิดชอบงานในโครงการอีกด้วย ทำให้ครูผู้สอนมีภาระงานพิเศษมากเกินไปจนเกิดอุปสรรคในการเตรียมแผนการสอน และปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในด้านการเตรียมแผนการสอน คือ การเขียนสาระสำคัญในแผนการสอน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าการเขียนสาระสำคัญ จำเป็นจะต้องใช้แนวคิดที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดกับนักเรียน ซึ่งเป็นเรื่องที่จะต้องสรุปให้ได้ความชัดเจนในการเขียนแต่ละครั้ง จึงทำให้ครูมีปัญหา มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นวพรพรหม จันทนาคร (2524 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา มีปัญหาการสอนวิชา ภาษาไทย ตามหลักสูตรประถมศึกษา นุทศศิกราช 2521 ด้านแผนการสอน ภาษาไทย และส่วนประกอบต่าง ๆ ของแผนการสอนภาษาไทย และสอดคล้อง กับผลงานวิจัยของ ศรีสมร สอนเจริญ (2525 : อ้างถึงในกิ่งแก้ว ไทษธรรม 2536 : 59) กล่าวว่า ครูผู้สอนภาษาไทยส่วนมากมีภาระมากทั้งทางโรงเรียน และครอบครัว จึงไม่มีเวลาพอที่จะเตรียมแผนการสอน นอกจากนี้ นันทวัลย์ ศรีปัญญพร (2527 : 51) ได้กล่าวว่า การที่ครูมีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้ ครูมีปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ไม่มีเวลาปฏิบัติงานกับครูภาษาไทย ไม่มีเวลา เตรียมการสอนล่วงหน้า

ปัญหาที่รองลงมาในด้านนี้คือ การวิเคราะห์จุดประสงค์ของหลักสูตร ภาษาไทย ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรภาษาไทยอย่างมาก

จึงจะสามารถวิเคราะห์จุดประสงค์ได้ชัดเจน ซึ่ง สัจฉิ อุทรานันท์ (2528 : 263) ได้กล่าวว่า ก่อนที่จะนำหลักสูตรใดไปใช้ควรจะได้มีการให้ความรู้ หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตร ที่ได้จัดทำขึ้น ส่วนปัญหาที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การกำหนดคาบเวลาเรียนใน แผนการสอนให้เหมาะสมกับจุดประสงค์เนื้อหาและกิจกรรม ซึ่งการกำหนดคาบ เวลาเรียนนั้น ครูผู้สอนสามารถจะยืดหยุ่นได้ จึงทำให้ครูไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ มากนัก

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีปัญหามากในเรื่อง การใช้เทคนิควิธีพัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะการเขียนเรื่องจากจินตนาการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นนักเรียน ที่มีอายุน้อย บางส่วนไม่ได้ผ่านชั้นอนุบาล จึงขาดความพร้อมในเรื่องการ เขียนเรื่อง และครูผู้สอนก็ขาดความชำนาญที่จะปลูกฝังทักษะด้านนี้ให้เกิดขึ้น กับนักเรียน จึงทำให้ครูขาดประสบการณ์ด้านนี้มาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการ วิจัยของ ศรีสมร สอนจรรยา (2525 : อ้างถึงใน กิ่งแก้ว ไทษธรรม 2536 : 60) กล่าวว่า ครูประสบปัญหามากในการสอนภาษาไทยด้านวิธี สอน และการจัดกิจกรรม

ส่วนปัญหาที่รองลงมาคือ การใช้เทคนิควิธีพัฒนาให้นักเรียน เกิดทักษะการเล่าเรื่อง การรายงาน และการอภิปราย ซึ่งปัญหาด้านนี้ ต้องอาศัยครูผู้สอนที่มีความชำนาญที่จะพัฒนานักเรียนให้กล้าพูด กล้าแสดง ออก และต้องใช้เวลาในการฝึกฝนมาก ส่วนปัญหาที่น้อยในด้านนี้คือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน ซึ่งโดยหลักการ แล้วครูทุกคนก็ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มาก อยู่แล้ว จึงทำให้ครูมีปัญหาในเรื่องนี้ไม่มากนัก

ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูมีปัญหามากในเรื่องการมีเวลา ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีภาระงานอื่น

ที่นอกเหนือจากงานสอน มีชั่วโมงสอนมากเกินไปทำให้เป็นอุปสรรคในการเตรียมสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวลพรรณ จันทนาคร (2524 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดกรุงเทพมหานคร มีปัญหาในการจัดหาและสร้างสื่อการเรียน ความไม่มีเวลาเพียงพอในการสร้างสื่อการเรียน สภาพการเก็บรักษาสื่อการเรียนยังไม่เหมาะสมและโรงเรือนขาดงบประมาณด้านสื่อการเรียน นอกจากนี้ผลการวิจัยของ กิ่งแก้ว ไทษธรรม (2538 : 81) พบว่า ครูมีปัญหามากที่สุดในด้านสื่อการเรียนการสอน คือ ครูไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอน

ส่วนปัญหาที่รองลงมาในด้านนี้คือ การปรับใช้สื่อการเรียน การสอนให้เหมาะสมกับสภาพของห้องเรียนขณะทำการเรียนการสอน ซึ่งปัญหาด้านนี้เกี่ยวข้องกับนักเรียนและสภาพการเรียนการสอน ซึ่งครูจะต้องใช้เทคนิคในการแก้ปัญหา ส่วนปัญหาที่น้อยที่สุดในด้านนี้คือ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน และการใช้สื่อให้ได้รับความสนใจของผู้เรียน ซึ่งปัญหานี้ครูสามารถเลือกใช้สื่อที่หลากหลายมากระตุ้นนักเรียนให้เกิดความสนใจได้ จึงทำให้ครูผู้สอนไม่มีปัญหาเรื่องนี้มากนัก

ด้านการวัดผลประเมินผล ครูมีปัญหามากในการสร้างแบบทดสอบมาตรฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการสร้างแบบทดสอบให้มีมาตรฐาน เพราะการจัดทำแบบทดสอบมาตรฐานนั้นมีหลายขั้นตอน เช่น การวิเคราะห์จุดประสงค์ การหาค่าความถี่ตรงเชิงเนื้อหา การหาค่าอำนาจจำแนก ค่าความยากง่าย และการหาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีขั้นตอนรายละเอียดมาก จึงทำให้เกิดอุปสรรคในด้านนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประไพ วัฒนพงษ์ (2524 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหามากในเรื่องการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้

ในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาปานกลางในด้านความรู้ความเข้าใจด้านการปฏิบัติด้านเครื่องมือในการวัดและประเมินผล และด้านบริการต่าง ๆ เกี่ยวกับกรวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชลลดา แสงวัฒน์ (2524 : 99) พบว่า ครูยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผล นอกจากนี้ กิ่งแก้ว ไทยธรรม (2536 : 63) ยังพบว่า ครูขาดทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดผล การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนให้ถูกต้อง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ไม่สามารถสร้างแบบทดสอบได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน

ส่วนปัญหาที่รองลงมาในด้านนี้คือ การสร้างแบบวัดทัศนคติทางภาษาไทย ซึ่งปัญหาในการสร้างแบบวัดทัศนคตินั้นทำให้ยาก เนื่องจากเป็นลักษณะของนามธรรม ซึ่งครูควรปรึกษาศึกษานิเทศ หรือครูวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในการสร้างแบบวัดทัศนคติ ส่วนปัญหาที่น้อยในด้านนี้คือการสรุปผลการประเมินการผ่านจุดประสงค์ ซึ่งเป็นการรวมคะแนนการผ่านจุดประสงค์ที่ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก จึงไม่เป็นปัญหากับครูมากนัก

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีปัญหาด้านต่าง ๆ 4 ด้านแตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานในข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะได้รับการอบรมชี้แจงเกี่ยวกับการสอนตามหลักสูตร พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และครูได้รับการนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้ครูมีโอกาสรักษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับงานวิชาการ นอกจากนี้ ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ส่วนครูที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีนั้น ส่วนมากกำลังศึกษาคือในระดับปริญญาตรี และสามารถไปศึกษาต่อเพิ่มเติมใน

วิทยาลัยครูสงขลา หรือในจังหวัดใกล้เคียงทั้งภาคปกตินและสมทบได้ง่าย หรือศึกษาหาความรู้จากมหาวิทยาลัยเปิดได้ ซึ่ง ทรรษา ทับลี (2531 : 175) ได้กล่าวไว้ว่า ครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีโอกาสได้เรียนรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษา โดยเฉพาะทางด้านการเรียนการสอน และส่วนที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมการสอนชนิดต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น แม้ว่าครูผู้สอนเหล่านี้จะได้ศึกษาวิชาที่ตนถนัดก็ตามแต่ก็ย่อมรู้จักแสวงหาค้นคว้าวิชาการใหม่ ๆ ทางการศึกษาได้ดีและกว้างขวางยิ่งขึ้นสามารถพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จากสาเหตุดังกล่าวน่าจะส่งผลให้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลลดา แสงวัฒน์ (2524 : บทคัดย่อ) พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ วิเชียร เทียมเมือง (2520 : 140) พบว่า ครูที่มีวุฒิต่างกัน มีความคิดเห็นเรื่องความชัดเจนของจุดหมายของหลักสูตร ความสอดคล้องของเนื้อหาในกลุ่มทักษะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จบสาขาวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาการสอนภาษาไทยด้านต่าง ๆ 4 ด้าน แตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จบสาขาวิชาเอกต่างกัน มีปัญหาด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสัดส่วนของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ระหว่างครูที่มีสาขาวิชาเอกภาษาไทย/การสอนภาษาไทย (20.82) กับครูที่มีสาขาวิชาเอกอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ภาษาไทย/ไม่ใช่การสอนภาษาไทย (79.18) มีความแตกต่างกันมาก

จึงมีผลให้การวิเคราะห์ทางสถิติไม่แตกต่างกัน และจากการที่ครูได้รับการนิเทศภายในย่อมช่วยให้ครูมีโอกาสดังกล่าวจะได้รับคำแนะนำ ช่วยเหลือ ตลอดจนได้รับการประชุม การอบรม การส่งเสริมให้ศึกษาหาความรู้จากสื่อและเครื่องมือด้วยวิธีการต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยอยู่ในระดับเดียวกัน ดังที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2528 : บทนำ) ให้เหตุผลสนับสนุนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง จะช่วยให้ทุกคนเกิดการเรียนรู้มีทักษะ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบได้ผลที่ใกล้เคียงกัน จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะทำให้ครูที่จบสาขาวิชาแตกต่างกัน มีปัญหาในการสอนภาษาไทยไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มะลิ กิษณันตริ (2537 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่จบวิชาเอกต่างกันมีระดับการปฏิบัติและระดับความคิดเห็นต่อการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 ครูผู้สอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนต่างกัน มีปัญหาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน แตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยต่างกันมีปัญหาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ทุกโรงเรียนนั้น การดำเนินการอบรมครูประจำการ ปีงบประมาณ 2534 สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้จัดการอบรมเรื่อง การใช้หลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้กับครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม

หลักสูตร (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534 : 2) จึงทำให้ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีโอกาสเข้ารับการอบรม ได้รับทราบแนวปฏิบัติต่าง ๆ พร้อมกันทุกคน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังได้กำหนดให้พัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะพัฒนาครูผู้สอน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้ครูได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ในทุก ๆ 5 ปี ครูจึงมีโอกาสดำเนินการพัฒนาการปฏิบัติปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างต่อเนื่อง จากสาเหตุดังกล่าวน่าจะทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาในการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษาของ วิเชียร เทียมเมือง (2520 : 150) แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์การสอนของครูมิได้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกัน และผลการวิจัยของ ชลลดา แสงวัฒน์ (2524 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนภาษาไทยต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรกลุ่มทักษะไปใช้ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ โกมล บัวเพ็ช (2535 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นด้านความเหมาะสมของเนื้อหา กับความสามารถของผู้เรียนกลุ่มทักษะภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการพูด การอ่าน การเขียน

**ผลการรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด
มีประเด็นที่สำคัญดังนี้คือ**

ปัญหาด้านการเตรียมแผนการสอนคือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนรายละเอียดในแผนการสอน การแบ่งคาบเวลาเรียน การวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา ซึ่งครูมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการทำแผนการสอนอย่างละเอียด และควรจัดทำแผนการสอนร่วมกันในระดับกลุ่มโรงเรียน

ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูไม่ถนัดในการสอนภาษาไทย จำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมีมากเกินไป และห้องเรียนคับแคบทำให้ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม ซึ่งครูมีข้อเสนอแนะว่าควรจัดครูที่มีทักษะการสอนภาษาไทยเข้าสอน ควรจัดจำนวนนักเรียนในแต่ละชั้นให้พอเหมาะ และจัดหาห้องเรียนเพิ่ม

ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนมีน้อยไม่ทันสมัย ครูขาดทักษะในการผลิต การใช้ และการจัดเก็บ ซึ่งครูมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารและครูควรร่วมมือกันผลิตสื่อให้เพียงพอ ควรจัดอบรมการผลิตสื่อ การใช้สื่อ และควรจัดหาผู้จัดเก็บสื่อให้กับครู

ปัญหาด้านการวัดผลประเมินผล ครูขาดเครื่องมือวัดผลที่มีมาตรฐาน ครูขาดทักษะการสร้างแบบประเมินผลการเรียน และการวิเคราะห์จุดประสงค์ ซึ่งครูมีข้อเสนอแนะว่าควรจะได้ร่วมมือกันจัดทำเครื่องมือวัดผลมาตรฐานในระดับกลุ่มโรงเรียน/อำเภอ ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการสร้างเครื่องมือการวัดผลและการวิเคราะห์จุดประสงค์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ข้อค้นพบที่น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอน รวมถึงผู้เกี่ยวข้องเพื่อจะได้ปรับปรุงและพัฒนาการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพดังนี้

1.1 จากการศึกษาพบว่า ปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดสงขลา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้งส่วนรวมและรายค่านั้น แสดงให้เห็นว่าการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาอยู่บ้าง แต่ไม่มากนักทั้งในด้านการเตรียมแผนการสอน ด้านการ

จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล ซึ่งครูผู้สอนควรพัฒนาตนเองและปรับปรุงการปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบให้มากยิ่งขึ้น มีการศึกษาเพิ่มเติมและหาโอกาสเข้ารับการอบรม หรือฟังการประชุมชี้แจงในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยอยู่เสมอ

1.2 จากแบบสอบถามปลายเปิดที่พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการเขียนแผนการสอน ขาดทักษะในการสอนภาษาไทย ขาดทักษะในการผลิตสื่อ การใช้สื่อ ขาดเครื่องมือวัดผลที่มีมาตรฐาน และขาดทักษะการสร้างแบบประเมินผลการเรียน ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ ควรเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้ และอบรมเชิงปฏิบัติการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางนั้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนแตกต่างกันหรือไม่เพียงไร

2.2 ควรศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการศึกษา, สาขาวิชาเอก และประสบการณ์การสอนภาษาไทย ที่พบว่ามีแตกต่างกันใน 4 ด้านนั้น มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหรือไม่

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการสอนภาษาไทยของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำแนกตามตัวแปรอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ ภูมิภาค วิชาสอน

2.4 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตร 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)